

תצוגת בקר במושב אביגדור

רובר של העדר הוא ממוצא אמריקאי, אולם גם בקר ישראלי שימש במספר משקים יסוד לכיר נון העדרים. בס"ה קיבלו המתיישבים על השבוע התקציב 74 פרות ו-51 עגלות. ויוצא שגידולו של העדר נתאפשר על ידי רכישות פרטיות ובר עיקר על ידי הריבוי הטבעי.

יש לראות כגורם מכריע בפיתוח המהיר זה מוצלח של ענף הבקר במושב זה את הכשרות הטובה של המתיישבים בענפי החקלאות בכלל ובאופן מיוחד בנסיונם למעשה בגידול הבקר, רובם יוצאי קיבוצים ומושבים, ביניהם גם בוגרי בתי-ספר חקלאיים, וחלק מהם הכשירו את עצמם להתיישבות במשק המשותף במנחמיה, בטרם עברו לכפר-אביגדור.

ייצור המספוא התפתח בהדרגה, וברוב המשקים הגיעו כבר להרחבת שטחי המספוא בשלוחין

ב-23 בנובמבר 1958 נערכה תצוגת בקר מע-דר המושב בלבד; באותו יום גם הוענק פרס ב. א. קייס לאלוהי היימן, אחד המתיישבים שבר מושב זה, שהעלה את עדרו לתנובה הממוצעת הגבוהה ביותר בין משקי ההדגמה שהודרכו אותה שנה על ידי מר מנס מהמחלקה לבקר.

בטרם ידובר בתצוגה עצמה יהיה זה מן הראוי להביא פרטים אחדים על ההתפתחות המופלאה של עדר הבקר במושב זה.

הפרות הראשונות הובאו בתשי"א, ובתשי"ב מנה העדר 52 פרות ו-59 עגלות בס"ה. בסוף תשי"ח מנה כבר העדר 450 ראש, ובממוצע של אותה שנה עמדו ב-60 המשקים 222 פרות ו-228 בני-בקר. על גידולו של העדר משנה לשנה ועליית כושר ההנבה שלו אפשר ללמוד מהנתונים המובאים להלן.

טבלה 1. התפתחות עדר הבקר במושב אביגדור בשנים תשי"ב-תשי"ח

פרטים	תשי"ב	תשי"ג	תשי"ד	תשי"ה	תשי"ז	תשי"ח
פרות	52	83	108	130	147	155
בני בקר	59	88	97	113	128	132
בס"ה ראשים	111	171	205	243	275	287
התנובה הכללית.						
(באלפי ליטרים)	174	296	414	583	695	765
התנובה הממוצעת						
בליטרים:	3,346	3,566	3,833	4,485	4,728	4,937
						5,220

עד ל-20 דונם; וכן אוספים שחת משטחי תבועל כדי 4 טון בקירוב ליחידה משקית. גידולי אפס-פוא העיקריים בשלחין הם: אספסת, תלתן, סתור יון, תירס וסלק מספוא; כן מסתייעים בגידולים עונתיים בשטחים מצומצמים יותר. לפי סיכומים שנערכו בשנה האחרונה נוצלו כ-3.6 דונם מאד מת שלחין לייצור המספוא הירוק והעסיסי לכל ראש מבוגר ונוסף לזה צרכה כל פרה בממוצע כ-1½ טון שחת ו-1800 ק"ג מזון מרוכז.

הפרס למשפחת היימן הוענק בעד הצטיינות ענף הבקר במשק זה בתנובת חלב גבוהה. בס"ה טיפלה המחלקה לבקר של משרד החקלאות ב-31 משקי הדגמה ב-9 מושבים שבדרום. התנובה

אף כי מתלבטים הם עוד בכמה בעיות טכניות (בעיקר התאמת הצידוד לקצירה).

יום עיון זה בו עמד עוד הח' הנדל (המחלקה לבקר) על הערך המזין של אספקה ירוקה בדרך כלל ועל הרגלי הזנה שפריעת הסדר בהם עלולה לגרום לזעזועים קשים ביציבות התנובות, בודאי עורר בין המשתתפים ענין רב, ויש לקוות שיעודד את האחראים להזנת העדר בכל משק ומשק ללמוד מנסיונות אלה ולחפש גם במשקיהם דרכים להוזלת המספוא תוך הגברת היבולים וצמצום מיהההשקאה.

ברונז וקסנר

הזורע, נובמבר 1958

רושם מיוחד נתקבל מהפרה „עצמאות“ ומ־צאצאיה. פרה זו נולדה ביום העצמאות השלישי לפרה אמריקאית (בחודש מאי 1951) וביום הת־צוגה היא כבר עמדה בתקופת חליבתה השישית. ב־1956 היא הניבה 7400 ליטר חלב ויש להניח שגם בתקופה הנוכחית לא תכויב. היא מתעברת באופן נורמאלי בכל שנה ומצטיינת בולדנות בלתי רגילה, כי עד עתה זיכתה את בעליה בשש ההמלטות ב־9 וולדות, כלומר — היו לה שלוש המלטות של תאומים. גודלו ממנה 4 בנות ואחת הבנות זיכתה את אם המשפחה בנכדה. אם המש־פחה היא פרה בעלת מבנה איתן, עטין בנוי יפה ולדברי בעליה היא גם אכלנית ממדרגה ראשונה. חבר השופטים בחר במוצגים המצטיינים וזיכה אותם בפרסים ראשונים ושניים. לאנשי המושב שביקרו בתערוכה ניתנה הזדמנות להת־רשם ממבנה הגוף של המצטיינות אילו הן הס־גולות הגופניות הרצויות, מבחינת האקסטאריאָר, בבקר חלב.

בערב נתאספו אנשי המושב בבית העם לחל־קת הפרסים, ותוך השמעת הברכות עִי בי־כ מוסדות שונים וכן עִי מר סיבראנדי מהולנד, המשמש יועץ מטעם אר־ם לשאלות ביקורת החלב וארגון ספר העדר, הועלו גם שאלות כלליות של ענף הבקר בחקלאות הארץ בימינו. י. ע.

המוצעת של משק הדרכה בשנת 1956/57 חיתה 4,870 ק"ג, ואילו במשק היימן היא הגיעה באותה שנה ל־6334 ק"ג. במושב אביגדור קוימו אותה שנה 5 משקי הדגמה שהתנובה הממוצעת בהם וזימה 5645 ק"ג. מספר הפרות במוצע שנתי עמד במשקו של היימן על 4.5 ונוסף לזה גם 5.5 בני בקר.

לתצוגה נערכו 6 קבוצות בקר לפי סדר דלהלן:

בקבוצה א' הוצגו 8 פרות ממשקי ההדגמה שבמושב;

בקבוצה ב' הוצגה משפחת הפרה „עצמאות“ — אם המשפחה וחמשת צאצאיה;

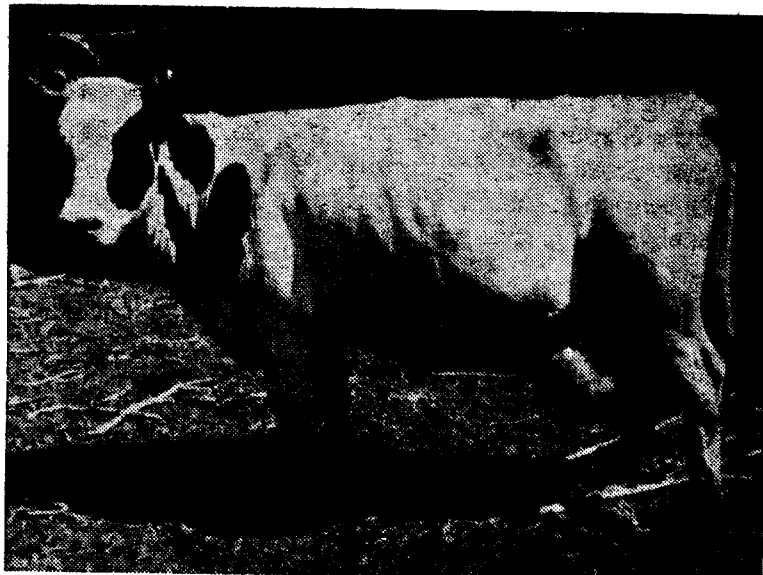
בקבוצה ג' הוצגה משפחת „עתידה“ — האם וששת צאצאיה;

בקבוצה ד' הוצגו 16 עגלות הרות;

בקבוצה ה' הוצגו 10 עגלות בגיל ההרבעה;

בקבוצה ו' הוצגו 5 עגלות בגיל של שנה.

הבהמות שהוצגו עשו רושם נאה בהתפתחותן הגופנית, אולם אי־אפשר היה לציין קו אחיד במבנה הגוף; ואין להתפלל על כך, כיוון שלגבי האקסטאריאָר קיים גם בעדר זה אותו מצב שב־שאר עדרי הארץ: אין סלקציה בכיוון מבנה גוף מסוים וכן בולטת עדיין השפעת הפרים השונים (הולנדיים, אמריקאיים ומעורבים) והמוצא השר־נה מבחינת גזעית של האמהות.

הפרה „עצמאות“